

Zadávanie zákaziek na účely plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so ZP
v období od 1. januára 2011

Novelizovaným znením ustanovenia § 64 sa zosúladiť znenie § 64 a 64a v nadväznosti na závery kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR tak, aby sa zákazkou na účely náhradného plnenia povinného podielu občanov so zdravotným postihnutím rozumelo dodanie tovaru alebo poskytnutie služby s peňažným plnením.

Zákazka sa realizuje medzi zamestnávateľom, ktorý si ňou plní povinnosť zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím vo výške povinného podielu podľa § 63 ods. 1 písm. d) a chránenou dielňou alebo chráneným pracoviskom alebo občanom so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Ustanovenie § 64 ods. 1 umožňuje zamestnávateľom, ktorí nemôžu z rozličných dôvodov zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1, plniť povinnosť ustanovenú v § 63 ods. 1 písm. d) náhradným plnením, a to zadaním zákazky vhodnej na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím alebo zadaním zákazky občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Na účely náhradného plnenia realizovaného chránenou dielňou, alebo chráneným pracoviskom sa akceptujú činnosti, na ktoré bolo úradom priznané postavenie chránenej dielne alebo chránené pracoviska v súlade s § 55 zákona o službách zamestnanosti.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 5 zákona o službách zamestnanosti výška zákazky na započítanie jedného občana so zdravotným postihnutím je 0,8 násobok celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrt'rok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom zamestnávateľ plní povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d) zadaním zákazky. Výsledná suma vypočítaná podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na euro nadol.

Zákazka

Na účely zákona o službách zamestnanosti je definovaná v ustanovení § 64 ods. 2 zákona o službách zamestnanosti, dodanie tovaru alebo poskytnutie služby s peňažným plnením realizovaná medzi zamestnávateľom, ktorý si ňou plní povinnosť zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím vo výške povinného podielu podľa § 63 ods. 1 písm. d), a chránenou dielňou alebo chráneným pracoviskom alebo občanom so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Tovar

Na účely zákona o službách zamestnanosti je výrobok zhotovený chránenou dielňou alebo chráneným pracoviskom alebo občanom so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, a je určený na predaj (§ 64 ods. 3 zákona o službách zamestnanosti).

Služba

Na účely zákona o službách zamestnanosti je služba, ktorá je poskytovaná chránenou dielňou alebo chráneným pracoviskom alebo občanom so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť (ustanovenie § 64 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti).

Započítanie počtu občanov so zdravotným postihnutím:

Na započítanie počtu občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d), ktorých si môže zamestnávateľ započítať, je potrebné odobrať tovar alebo prijať službu vo výške podielu celkovej sumy platieb za odobratý tovar alebo prijaté služby v kalendárnom roku, za ktorý týmto spôsobom zamestnávateľ plní povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d), po započítaní alebo nezapočítaní dane z pridanej hodnoty do ceny odobratých tovarov alebo prijatých služieb podľa odseku 6 a výškou zákazky podľa odseku 5. Výsledná hodnota vypočítaná podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na celé čísla od 0,5 vrátane smerom nahor.

Spôsob započítavania dane z pridanej hodnoty do ceny zákazky:

Podľa ustanovenia § 64 ods. 6 zákona o službách zamestnanosti, ostáva oproti predošlému právnomu stavu bez zmeny. Zamestnávateľ, ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, započítava do ceny zákazky aj daň z pridanej hodnoty. Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty nezapočítava do ceny zákazky daň z pridanej hodnoty vo výške, v akej mu vznikne nárok na jej odpočítanie podľa osobitného predpisu (zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov).

Výpočet celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti :

Celková cena práce podľa § 49 ods. 4 na účely zákona o službách zamestnanosti sa vypočíta ako súčet priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za príslušné obdobie a úhrady preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom.

Priemerná mzda zamestnanca v národnom hospodárstve Slovenskej republiky za 1. až 3. štvrt'rok 2010 zverejnená Štatistickým úradom Slovenskej republiky je 744,00 €.

Priemerná mzda zamestnanca v hospodárstve SR za 1. až 3. štvrt'rok 2010 + preddavok na poistné na zdravotné poistenie platené zamestnávateľom + poistné na sociálne poistenie platené zamestnávateľom (poistné na nemocenské poistenie + poistenie na poistenie v nezamestnanosti + poistné na invalidné poistenie + poistenie na úrazové poistenie + poistenie na garančné poistenie + rezervný fond solidarity) + poistenie na starobné poistenie = 744,00 € + 10,00% + 11,20% + (1,40% + 1,00% + 3,00 % + 0,80 % + 0,25 % + 4,75 %) + 14,00 % = 744,00 € + 74,40 € + 83,32 € (10,41 + 7,44 + 22,32 + 5,95 + 1,86 + 35,34) + 104,16 = 1 005,88 €

0,8 násobok celkovej ceny práce je po zaokrúhlení podľa § 64 ods. 5 zákona o službách zamestnanosti **804,00 € (platí pre obdobie kalendárneho roku 2011).**

- Celková cena práce na rok 2011 je **1 005,88 €.**
- 0,9 násobok celkovej ceny práce je **905,00 €.**

Za dátum úhrady odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so ZP sa považuje:

a) pri bezhotovostných prevodoch z účtu v banke deň pripísania dlžnej čiastky na účet úradu v štátnej pokladnici.

b) pri platbách v hotovosti deň, kedy banka, pošta alebo iná oprávnená osoba hotovosť prijala alebo prevzala.

Zamestnávateľa sú povinní sami si vypočítať a odvieť výšku úhrady odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so ZP podľa § 9 ods.1 zákona o službách zamestnanosti.

Príklad č. 1:

Zamestnávateľ, platiteľ dane z pridanej hodnoty bol v kalendárnom roku 2011 povinný zamestnávať 1 občana so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti na celkovom počte svojich zamestnancov. V kalendárnom roku 2011 odobral od chránenej dielne, ktorá je platiteľom dane z pridanej hodnoty tovar podľa § 64 zákona o službách zamestnanosti v celkovej sume 500 € bez DPH.

Počet občanov so ZP, ktorých si zamestnávateľ môže započítať podľa § 64 zákona o službách zamestnanosti na účely splnenia povinného podielu počtu občanov so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti na celkovom počte svojich zamestnancov sa vypočíta ako podiel celkovej sumy platieb za odobratý tovar bez započítania dane z pridanej hodnoty, t.j. 500 € a výšky zákazky podľa ods. 5 zákona o službách zamestnanosti, t.j. 0,8 násobku celkovej ceny práce vypočítanej podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti. Výsledná hodnota sa zaokrúhli na celé číslo od 0,5 vrátane smerom nahor.

Výpočet: $500,00/804,00=0,6=1$ občan so ZP

Zamestnávateľ si môže započítať jedného občana so ZP.

Príklad č.2:

V prípade, že chránená dielňa alebo chránené pracovisko je iba jedným z útvarov pôsobiacich v rámci organizácie, ktorá zhotovuje svoje výrobky, na účely náhradného plnenia podľa § 64 ods. 3 zákona o službách zamestnanosti sa započítavajú iba tie výrobky, ktoré boli zhotovené priamo touto chránenou dielňou alebo chráneným pracoviskom ak ich má organizácia určené na predaj.

Ak chránená dielňa v rámci organizácie ako jeden z jej útvarov má priznané postavenie na výrobu gumičiek do stieračov automobilu a výsledkom výrobného procesu organizácie je automobil, na účely náhradného plnenia si môže zamestnávateľ započítať iba výrobok, ktorý zhotovila chránená dielňa ak má organizácia tieto výrobky určené na predaj.

Príklad č. 3:

Zamestnávateľ zadal zákazku chránenej dielni, ktorej bolo úradom priznané postavenie chránenej dielne na charakter činnosti spočívajúcej v predaji výrobkov obsahujúcich potlačené reklamné tituly na výrobkoch. Chránenej dielni bolo úradom priznané postavenie v oblasti obchodnej a sprostredkovateľskej činnosti, tlače, resp. inej tlače. Chránená dielňa pre zamestnávateľa zhotovila - perá s potlačou loga firmy, diare s potlačou loga firmy a tričká s potlačou loga firmy. Vstupom chránenej dielne v procese výroby týchto výrobkov sú perá, diare a tričká. V akom rozsahu je možné uvedené náhradné plnenie akceptovať?

Takéto náhradné plnenie sa na účely náhradného plnenia akceptuje v plnej výške po zohľadnení ust. § 64 ods. 6 zákona o službách zamestnanosti. V procese zhodnocovania výrobkov nie je možné nezohľadňovať vstupy z dôvodu, že takúto zákazku by chránená dielňa bez vstupných komponentov (tričko, pero, diár) nebola schopná zrealizovať. Z uvedeného dôvodu aj náklady na nákup vstupov súvisiacich s procesom výroby výrobku, ktorý chránená dielňa zhotovila možno ako priame náklady zahrnúť do ceny zhotovovaného výrobku.

Príklad č. 4:

Zamestnávateľ, platiteľ dane z pridanej hodnoty odobral v kalendárnom roku 2011 od chránenej dielne, ktorá má úradom priznané postavenie na poskytovanie relaxačných služieb službu v celkovej sume 1500,- € s DPH. Chránená dielňa je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Koľko občanov so ZP si môže zamestnávateľ na účely náhradného plnenia započítať?

Výpočet: $1500,00/804,00=1,8=2,0$ občania so ZP

Zamestnávateľ si na účely náhradného plnenia môže započítať 2 občanov so ZP.

Príklad č. 5:

Ak chránená dielňa alebo občan so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, realizujú činnosti spojené s nákupom a predajom výrobkov, ktoré nezhotovujú, na účely § 64 odseku 8 sa zamestnávateľovi, ktorý odoberá takéto výrobky, započítava 10 % peňažného plnenia bez započítania dane z pridanej hodnoty (uvedené sa vylučuje pri chránenom pracovisku).

Zamestnávateľ odobral tovar od chránenej dielne, ktorá realizuje činnosti spojené s nákupom a predajom výrobkov, ktoré sama nezhotovuje, ale nakúpila ich za účelom ďalšieho predaja. Takéto náhradné plnenie je možné akceptovať v rozsahu 10 % z jednotlivých peňažných plnení nasledovne:

1. január 2011 – peňažné plnenie v celkovej sume	150 € (10 % zo 150,00 € = 15,00 €)
2. marec 2011 - peňažné plnenie v celkovej sume.....	200 € (10 % z 200,00 € = 20,00 €)
3. november 2011 – dve peňažné plnenia: a/.....	358 € (10 % z 358,00 € = 35,80 €)
	b/.....
	<u>130 € (10 % z 130,00 € = 13,00 €)</u>
Spolu:.....	838
€.....	<u>83,80 €</u>

Zamestnávateľ si na účely náhradného plnenia môže započítať 10 % z jednotlivých peňažných plnení spolu v sume 83,80 €.

Príklad č. 6:

Zamestnávateľ odobral od realizátora zákazky náhradné plnenie za rok 2011 nasledovne:

- účtovnícke a auditárske činnosti, vedenie účtovníckych kníh, daňové poradenstvo od občana so ZP, ktorý vykonáva SZČ - 530 € bez DPH – hodnota náhradného plnenia 100%, t.j. 530 €;
- nákup výrobkov od chránenej diele, ktorá výrobky nezhotovuje - 459 € bez DPH – hodnota náhradného plnenia 10%, t.j. 45,90 €;
- odobratie výrobkov zhotovených CHD - 44,80 € bez DPH – hodnota náhradného plnenia 100%, t.j. 44,80 €
- nákup výrobkov od chránenej dielne, ktorá výrobky nezhotovuje - 486 € bez DPH – hodnota náhradného plnenia 10%, t.j. 48,60 €.

Výška zákazky na započítanie jedného občana so ZP v roku 2011 – 804 €.

Výpočet počtu občanov so zdravotným postihnutím, ktorých si na základe týchto zákaziek môže jej zadávateľ započítať na účely plnenia povinného podielu počtu občanov so zdravotným postihnutím za rok 2011: $(530 + 45,90 + 44,80 + 48,60) : 804 = 0,83 = 1$ občan so ZP*

*) zaokrúhľená hodnota podľa § 64 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti

6.3 Kombinácia plnení (§ 65a zákona o službách zamestnanosti) v období od 1. januára 2011

Príklad:

- Zamestnávateľ, ktorý bol povinný zamestnávať 3 občanov so ZP, v kalendárnom roku 2011 zamestnával 1 občana so ZP podľa § 63 ods. 1 písm. d) zákona o službách zamestnanosti.

Zamestnávateľ odobral od realizátora zákazky náhradné plnenie za rok 2011 nasledovne:

- Nákup výrobkov od chránenej dielne, ktorá výrobky nezhotovuje – 3 500 € bez DPH – hodnota náhradného plnenia 10 %, t.j. 350,00 €.
- Odobratie výrobkov zhotovených CHD - 100,00 € bez DPH – hodnota náhradného plnenia 100%, t.j. 100,00 €.

Výpočet počtu občanov so zdravotným postihnutím, ktorých si na základe týchto zákaziek môže jej zadávateľ započítať na účely plnenia povinného podielu počtu občanov so zdravotným postihnutím za rok 2011: $(350 + 100,00) : 804 = 0,55 = 1$ občan so ZP*

*) zaokrúhľená hodnota podľa § 64 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti

- Zamestnávateľ je povinný uhradiť odvod za 1 občana so ZP vo výške 905,00 €.

6.4 Preukazovanie náhradného plnenia za kalendárny rok 2011

V prípade, že zamestnávateľ povinný podiel zamestnávania občanov so ZP podľa § 9 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti, splnil zadaním zákazky podľa § 64 je potrebné k výkazu doložiť doklady preukazujúce náhradné plnenie:

- 1. fotokópiu dokladu o zadaní zákazky** (objednávka, resp. zmluva)
- 2. fotokópiu dokladu o zaplatení** (faktúra, výpis z bankového účtu, príjmový a výdavkový pokladničný doklad)
- 3. potvrdenie pre zamestnávateľa**
- 4. ďalšie doklady preukazujúce zadanie zákazky – rozpis tovarov podľa § 64 zákona o službách zamestnanosti (neoddeliteľná príloha k potvrdeniu pre zamestnávateľa), dodacie listy**
- 5. doklady preukazujúce oprávnenosť realizovať zákazky podľa § 64 zákona o službách zamestnanosti** – fotokópia dokladu o priznaní postavenia chránenej dielne, fotokópia dokladu o priznaní postavenia chráneného pracoviska, výpis z obchodného registra, výpis zo živnostenského registra, fotokópia živnostenského listu, fotokópia rozhodnutia, alebo oznámenia Sociálnej poisťovne, alebo posudku útvaru sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu (zákon č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) v prípade fyzickej osoby, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím.